

Rozjímanie na nedeľu 6. týždňa v Cezročnom období (cyklus A)

Rozjímanie na nedeľu 6. týždňa v Cezročnom období (cyklus A). Navrhované témy sú: novosť zákona; nástroj slobody; koreň hriechu.

PO TOM, ČO VYSLOVIL

blahoslavenstvá, Ježiš pokračuje v reči na vrchu a hovorí o zákone. Od začiatku sa Pán nepredstavuje ako niekto, kto prišiel zrušiť to, čo povedali Mojžiš a proroci, ale ako niekto, kto dáva týmto slovám plnosť (porov. Mt 5, 17). A táto plnosť, tento

hlbší význam, znamená, že Zákon nemáme chápať ako niečo vonkajšie, cudzie človeku, čo musíme nasilu dodržiavať; Božie prikázania sú v skutočnosti v súlade s naším srdcom a sú tu, aby ho zmenili a pripravili na skutočné šťastie.

Už žalmista hovorí, že šťastní budú tí, ktorí zachovávajú prikázania Pána „a hľadajú ho celým srdcom“ (Ž 118, 2). Aj kniha Sirachova poukazuje na to, že Boh „pozná každé ľudské konanie“ (Sir 20): nezostáva len na povrchu činu, ale záleží mu aj na úmysle, s ktorým bol vykonaný. Ježiš nechce, aby nás poháňala len túžba splniť povinnosť, lebo tento postoj nás nespojí s ostatnými, ale vedie k formalizmu: k vykonávaniu toho, čo je stanovené navonok, ale bez toho, aby sme vnímali dobro, ktoré to prináša v našom živote. Pán nás preto pozýva, aby sme sa riadili láskou, ako je jeho láska, ktorá bola mnohokrát nad samotným Zákonom.

„Novota Ježiša spočíva v podstate v tom, že on sám *napĺňa* prikázania Božou láskou, silou Ducha Svätého, ktorý v ňom prebýva. A my prostredníctvom viery v Krista môžeme otvoriť svoje srdcia pôsobeniu Ducha Svätého, ktorý nás robí schopnými žiť božskou láskou. Preto sa každé prikázanie stáva skutočným ako požiadavka lásky a všetky sa zjednocujú v jedinom prikázaní: miluj Boha celým svojím srdcom a miluj svojho blížneho ako seba samého“[1].

POČAS CELÝCH DEJÍN niektorí ľudia vnímali zákon ako svojvoľné nariadenie Boha. Takéto zmýšľanie vedie k presvedčeniu, že jediným dôvodom, prečo je vhodné zákon dodržiavať, je to, že tak Boh nariadil, takže by sa dalo povedať: „Boh vydal prikázanie, ale mohol nariadiť aj jeho

opak“. Tento prístup bráni vnímaniu dobroty Božích prikázaní a hlbkej racionality, ktorá ich podopiera: nie sú to rozmary, ale odpovedajú túžbe po dobre prítomnom v ľudskej prirodzenosti.

Nejde teda o to, aby sme prikázania chápali ako svojvoľné nariadenia, ale „ako nástroj slobody, ktorý mi pomáha byť slobodnejším, ktorý mi pomáha nebyť otrokom vášní a hriechu. (...) Keď človek podľahne pokušeniam a vášňam, nie je pánom a protagonistom svojho života, ale stáva sa neschopným ho riadiť“[2]. Boh nám svojim zákonom ukazuje cestu, ktorá uspokojuje túžbu po plnosti, ktorú máme všetci; cestu, na ktorej sme viac pánmi seba samých, pretože naša sloboda stále rastie. Preto závažnosť hriechu nespočíva toľko v porušení normy, ale v škode, ktorú si sami spôsobujeme: strácame hlavnú úlohu vo svojom živote a nechávame, aby nás ovládali vášne.

Ako povedal svätý Josemaría:
„Sloboda nadobúda svoj skutočný
zmysel, iba ak slúži pravde, ktorá
oslobodzuje, keď sa stravuje
hľadaním nekonečnej Božej Lásky,
uvoľňujúcej nás zo všetkých našich
závislostí“[3]. Pánove prikázania
neobmedzujú slobodu, práve
naopak: „Je to *lex perfecta libertatis*
(porov. Jak 1, 25): dokonalý zákon
slobody, ako samotné evanjelium,
pretože sa celé zhrňuje v zákone
lásky, a to nielen ako vonkajšia
norma, ktorá prikazuje milovať, ale
zároveň ako vnútorná milosť, ktorá
dáva silu milovať“[4].

VO SVOJEJ REČI Ježiš nielenže
ukazuje plnosť Zákona – cestu,
ktorou kráčame srdcom a ktorá nás
oslobodzuje –, ale nás aj vyzýva, aby
sme premýšľali o pôvode zla.
Mojžišov zákon zakazoval vraždu a

cudzoložstvo, ale Kristus ide ďalej: „Každý, kto sa hnevá na svojho brata, bude súdený“ (Mt 5, 22); a „kto sa pozerá na ženu s túžbou, už v srdci spáchal cudzoložstvo“ (Mt 5, 28). Plnosť zákona, nové evanjelium Ježiša Krista, sa teda netýka len vonkajších skutkov, ale aj vnútorných pohybov človeka: citov, túžob, emócií...

Ježišovo učenie sa zameriava na koreň hriechu. Vražda je predchádzaná túžbou ublížiť druhému. Cudzoložstvo je dôsledkom odmietnutia vlastného manžela a túžby vlastniť inú osobu. Tieto zlá sa najprv zrodia v našej intimite. A keď sa zakorenia v srdci, prejavajú sa prostredníctvom konkrétnych skutkov. Preto nás Pán povzbudzuje, aby sme upriamili pohľad dovnútra a zamysleli sa nad motívmi, ktoré poháňajú naše činy. Ako povie pri inej príležitosti: „To, čo vychádza z úst, pochádza zo srdca, a to je to, čo

človeka znečisťuje. Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá“ (Mt 15, 18-19).

Svätý Josemaría trval na potrebe spytovania svedomia, aby sme mohli rozpoznať pôvod našich hriechov. Z tohto dôvodu si môžeme položiť otázku: ako skúmam svoj život vo svetle Krista? „Svedomito skúmaj, ako žiješ. Uvidíš, že si plný chýb, ktoré škodia nielen tebe, ale možno aj tým, čo ťa obklopujú. (...)

Potrebuješ dobré každodenné spytovanie svedomia, čo ťa bude viesť ku konkrétnym predsavzatiam polepšiť sa, lebo budeš cítiť skutočnú lútosť nad svojimi chybami, zanedbaniami a hriechmi“[\[5\]](#). Boh nám svojou milosťou pomôže prijať do svojej duše plnosť zákona, ktorý zjavil jeho Syn. Môžeme adresovať Panne Márii tieto slová zakladateľa Opus Dei: „Ak je v mojom vnútri niečo, čo ťa neteší, povedz mi to, aby sme to spolu odstránili“[\[6\]](#).

[1] Benedikt XVI, *Anjel Pána*, 13-II-2011.

[2] František, *Anjel Pána lus*, 16-II-2020.

[3] Svätý Josemaría, *Boží priatelia*, bod 27.

[4] Fernando Ocáriz, *Pastiersky list*, 9-I-2018.

[5] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, bod 481.

[6] *Ibid.*, bod 108.